

MEMO

Griffie

datum : 30 november 2009
aan : Leden van de Algemene Raadscommissie
onderwerp : Nazending stukken Algemene Raadscommissie 2 december 2009

Geachte leden,

Zoals afgesproken in de raadsvergadering van 24 november 2009, ontvangt u hierbij de volgende stukken:

- Ingelast agendapunt A 2.1: onderzoeksmogelijkheden budgetoverschrijding
- Memo griffier inzake onderzoeksmogelijkheden budgetoverschrijding Structuurvisie Landelijk Gebied (inclusief beslisboom)

Met vriendelijke groet,

A.M. Kooiman
griffier

MEMO

datum : 27 november 2009
aan : Leden van de Algemene Raadscommissie
van : A.M. Kooiman
onderwerp : Onderzoeksmogelijkheden budgetoverschrijding Structuurvisie Landelijk
Gebied

RAADSINFORMATIE – ONDERZOEKEN VOOR DE RAAD

De raad heeft de volgende instrumenten om informatie te verkrijgen:

- A. (Technische) vragen stellen aan de medewerkers van de gemeente
- B. Actieve informatieplicht van het college
- C. Vragenhalf uur in de raad
- D. Schriftelijke vragen stellen aan het college
- E. Interpellatie

In opdracht van de raad:

- F. Onderzoek Rekenkamercommissie, op verzoek van de raad
- G. Onderzoek door het college
- H. Onderzoek externen i.o.v. college
- I. Gewoon onderzoek door de raad, al dan niet met externe ondersteuning of uitvoering
- J. Raadsonderzoek (enquête), art. 155 Gemeentewet (*)

Raadsonderzoek.

(*) Dit is het zwaarste middel wat de raad kan inzetten. Aan dit onderzoek zijn (gewezen) ambtenaren, collegeleden en raadsleden verplicht mee te doen. De verhoren kunnen onder eed of belofte worden uitgevoerd, zowel in beslotenheid als openbaarheid.

De raad heeft een “Verordening op het onderzoeksrecht van de Raad” vastgesteld waarin de werkwijze van een dergelijk onderzoek is geregeld. Inmiddels is het praktisch geworden, dat een raad eerst een voorbereidende onderzoek uitvoert naar de wenselijkheid van de inzet van het raadsonderzoek. Het college dient de kosten op te nemen in de ontwerp begroting.

Overige raads onderzoeken.

Vorm vrij. Het is aan te bevelen dat de raad daarbij de werkwijze en bevoegdheden goed regelt. Wettelijke verankering kan gevonden worden door het instellen van een commissie ex artikel 84 Gemeentewet.

College onderzoeken.

Het college kan zelf onderzoeken starten, maar de raad kan ook opdracht verlenen en daarbij onderwerp, doel en middel aangeven, tot een opdrachtformulering voor externe inzet aan toe.

De instrumenten A t/m E hebben niet voldaan. De raad wil een onderzoek naar de oorzaak, gevolgen en informatievoorziening van de budgetoverschrijding voor het opstellen van de Structuurvisie LG. Er dienen lessen uit getrokken te worden en aanbevelingen voor het voorkomen ervan opgesteld te worden. De bijgevoegde ‘**Beslisboom inzicht / waarheidsvinding**’ kan toegepast worden bij de keuze van het soort onderzoek.

Daarbij dient onderkend te worden dat zowel de organisatie, het college als de raad onderdeel zijn van het proces wat onderzocht gaat worden, met ieder zijn of haar eigen positie daarin. Vast staat dat iedereen verbetering wil en de eigen positie wil versterken. Ook is bekend dat de gemeentesecretaris zelf al een onderzoek gestart is. Dat zal in ieder geval gaan over het functioneren van de organisatie. Dit zal nog nagevraagd worden.

Daarnaast is, naar aanleiding van de budgetoverschrijding structuurvisie en de wijze waarop de raad daarover geïnformeerd is, de Commissie van Onderzoek bezig een advies aan de raad voor te bereiden, om de raad meer grip te geven, zowel inhoudelijk als financieel, bij dergelijke projecten en processen.

De raad wil zowel dat 'de ondersteen boven komt', als een spoedig advies.

Advies:

De raad dient duidelijk grip op het onderzoek te hebben, zonder de wensen van het college en de organisatie uit het oog te verliezen. Dit betekent dat de raad zelf een onderzoek (laat) uitvoeren. Onderzoeksopdracht, onderwerp, reden en advisering dienen daarbij geformuleerd te worden. Als adviseurs worden de gemeentesecretaris en de concerncontroller toegevoegd. De onderzoeksresultaten van het onderzoek van de gemeentesecretaris kunnen, indien passend, opgenomen worden in de conclusies van het onderzoek van de raad. Ook het advies van de CvO kan hierin een plaats krijgen.

Daarnaast zou een externe deskundige (*) ingeschakeld kunnen worden om een feitenreconstructie op te stellen en / of mee te schrijven aan de conclusies en het advies. Het college wordt in staat gesteld te reageren op de rapportage aan de raad.

Indien er een budget nodig is voor de kosten van het onderzoek, wordt het college gevraagd met een begrotingswijziging te komen.

Onderzoekscommissie.

Voor dit onderzoek kan de raad een onderzoekscommissie, al dan niet op basis van artikel 84 Gemeentewet instellen. Taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze moeten wel daarbij worden vastgesteld. Wellicht zelfs de ambtelijke ondersteuning

Commissie van Onderzoek.

De raad kan ook de commissie van Onderzoek daarvoor opdracht geven. Werkwijze, bevoegdheden e.a. zijn al geregeld in het raadsvoorstel en instellingsbesluit van 28 september 2004.

Presidium.

De raad kan ook het presidium aanwijzen als onderzoekscommissie. Ook het presidium is ingesteld door de raad met vastgelegde taken, werkwijze en bevoegdheden,

Externe inschakeling (*).

Een snelle scan op het internet geeft twee bekende bureaus, die eenvoudige raadsonderzoeken hebben uitgevoerd: Berenschot en Jaques Necker. Dit laatste bureau adviseert ook griffiers en raden. Navraag bij een naburige gemeente waar Jaques Necker een feitenreconstructie heeft uitgevoerd voor de raad, leert dat een dergelijke opdracht tussen de € 10.000 en € 20.000 kost. Wegens de bekendheid met de politiek / bestuurlijke omgeving, prijs – kwaliteit verhouding en de snelheid van werken, wordt Jaques Necker door de griffier van deze gemeente aanbevolen. Dit bureau is ook bekend bij de eigen griffie.

Aanpak en tijdpad:

- ARC 02 december: deze notitie wordt in de raadscommissie van 2 december besproken, het advies van de commissie, wordt gegoten in een raadsbesluit;
- RAAD 15 december: de raad neemt een besluit over de onderzoeksopdracht, werkwijze en inschakeling van externen;
- 16 of 17 december bijeenkomst onderzoeksgroep;
- 27 januari: (tussentijdse) bevindingen naar de arc;
- ARC 02 februari: bespreking bevindingen;
- 10 februari: opstellen rapportage en raadsbesluit;
- RAAD 16 februari: neemt een besluit.

